

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев уз 2/2023
08.06.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Братислав Тодоровић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља ..., кога заступа пуномоћник Љубомир Пантовић, адвокат из ..., ради заштите од штетних последица узбуњивања и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж уз 5/2021 од 22.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 08.06.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж уз 5/2021 од 22.11.2022. године и предмет враћа истом суду, на поново одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж уз 5/2021 од 22.11.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Лесковцу П уз 2/2018 од 15.07.2021. године у ставу првом изреке и тужба тужиоца АА из ..., против туженог Дома здравља из ..., у делу којим тражи да се утврди да је према тужиоцу предузета штетна радња у вези са узбуњивањем на тај начин што је тужени Дом здравља из ... укинуо дежурство тужиоцу, те да се обавезе тужени да уклони штетне радње према тужиоцу, које се састоје у укидању дежурства, одбачена. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу другом, петом и шестом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати укупан износ од 160.001,63 динара, на име материјалне штете због изгубљене увећане зараде за дежурство, у појединачним износима ближе наведеним у изреци пресуде, са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног износа до исплате, одбијен тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да о свом трошку објави ову пресуду у дневном листу „Политика“ која се дистрибуира на територији Републике Србије и обавезан је тужилац да туженом, на име нужних парничних трошкова, накнади износ од 238.649,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, до коначне исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је утврдио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је ..., запослен код туженог. У току 2015. године тужилац је предузео већи број радњи спољашњег узбуњивања, обраћањем Инспекцији рада, Агенцији за борбу против корупције и Министарству здравља Републике Србије, указујући да је директор туженог, од септембра 2015. године, самоиницијативно за септембар драстично умањио плату и поред источасовног ноћног рада, као и да му је усмено забранио, без икаквог разлога, ноћни рад и на описани начин, према њему, вршио злостављање. Такође, указао је и на бројне малверзације и корупцијске радње директора у вршењу преуређења већ уређеног ентеријера туженог, и осталих радњи ближе наведених у образложењу нижестепених пресуда. Тужиоцу је укинута ноћни рад, а дневно радно време му је продужено до 15,00 часова. Решењем Агенције за борбу против корупције од 28.11.2017. године утврђено је да је директор током вршења своје функције донео одлуке на основу којих је себи одобрио специјализацију из области ..., а да о сукобу интереса није обавестио наведену Агенцију, након пријаве тужиоца уследио је налог Инспекције, па је директор морао поново да исплаћује дежурства запосленима, али је тужилац скинут са списка дежурних ... Осим тога, лекарима специјалистима ... у Служби за здравствену заштиту ... је од стране директора укинута дежурство почев од новембра 2015. године, након предузимања радњи узбуњивања, што указује да је прави мотив укидања дежурства одмазда, а не организационе промене.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је утврдио да је према тужиоцу извршена штетна радња у вези са узбуњивањем, тако што му је укинута дежурство и обавезао туженог да уклони исте радње, које се састоје у укидању дежурства, обавезао туженог на накнаду материјалне штете због увећане зараде за дежурство у износима ближе означеним у изреци, као и на објаву пресуде у дневном листу „Политика“.

Другостепени суд је укинуо првостепену пресуду у ставу првом изреке и одбацио тужбу, сматрајући да је иста поднета после истека рока прописаног чланом 23. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“ бр. 128/2014). Наиме, другостепени суд је оценио да је тужилац за укидање дежурства сазнао 05.10.2015. године, када му је усмено саопштено од стране директора забрана ноћног рада, а у сваком случају за укидање дежурства је сазнао почетком новембра месеца 2015. године, јер га није било на списку ... који дежурају, а тужбу за заштиту од узбуњивања поднео је дана 25.05.2016. године, Основном суду у Косовској Митровици. С обзиром да суд пази по службеној дужности на благовременост поднете тужбе, у смислу члана 23. Закона о заштити узбуњивача, другостепени суд је утврдио да је тужба поднета након протекла рока од 6 месеци од дана сазнања за предметну штетну радњу, односно за укидање дежурства, због чега је тужба морала бити одбачена, а као последица одбачаја тужбе одбијен је и тужбени захтев у преосталом делу, за накнаду штете и објављивање пресуде у дневном листу "Политика".

Врховни суд сматра да се основано ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд погрешно применио одредбу члана 23. Закона о заштити узбуњивача, с обзиром да није имао у виду радње тужиоца које је предузео пред Вишим судом у Косовској Митровици, као и налог тог суда у ком року тужилац треба да поднесе

тужбу. Наиме, тужилац је пре подношења тужбе у овој парници, дана 14.04.2016. године поднео Вишем суду у Косовској Митровици предлог за одређивање привремене мере пре покретања судског поступка, који је тај суд решењем од 09.05.2016. године усвојио и наложио тужиоцу, као узбуњивачу, да у року од 15 дана од дана пријема тог решења поднесе тужбу надлежном суду и доказ о томе достави суду. Тужилац је решење о привременој мери примио 17.05.2016. године, након чега је, у складу са налогом суда, поднео тужбу за заштиту од узбуњивања дана 25.05.2016. године и о томе, у року који му је остављен, обавестио суд.

Чланом 33. Закона о заштити узбуњивача прописан је поступак за одређивање привремене мере пре покретања судског поступка, па је ставом 2. прописано да ће приликом одређивања привремене мере суд одредити рок у коме се мора поднети тужба пред надлежним судом водећи рачуна о роковима одређеним посебним прописима за подношење тужбе, а чланом 34. истог Закона прописано је да о предлогу за одређивање привремене мере суд треба да одлучи у року од 8 дана од дана пријема предлога.

У смислу наведених законских одредби, приликом подношења предлога за одређивање привремене мере, суд је дужан да се придржава рокова одређених за одлучивање о привременој мери, и да, приликом доношења решења о привременој мери, води рачуна о томе који ће рок одредити узбуњивачу за подношење тужбе за заштиту од узбуњивања, управо имајући у виду одредбе тог Закона којим је прописан рок за подношење тужбе. Уколико суд о томе не води рачуна и погрешно упути узбуњивача у погледу рока за подношење тужбе (одреди рок не водећи рачуна о року из члана 23. Закона), то не може бити на штету узбуњивача, уколико поштујући рок који му је суд одредио приликом доношења привремене мере не поднесе тужбу у року из члана 23. Закона о заштити узбуњивача.

С обзиром да другостепени суд није на поуздан начин утврдио све чињенице од којих зависи да ли је тужба у овој парници поднета благовремено, и уколико није да ли се то може приписати пропусту тужиоцу или се ради о погрешном налогу суда, правилност примене члана 23. Закона о заштити узбуњивача није могла бити испитана, па у том смислу, ни правилност одлуке о накнади штете проистекле из штетне радње туженог према тужиоцу и објављивању пресуде у дневном листу "Политика".

У поновном поступку другостепени суд ће поступити по примедбама из овог решења, након чега ће поново одлучити о жалби туженог, доносећи правилну и закониту одлуку.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, на основу члана 416. став 2. Закона парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић